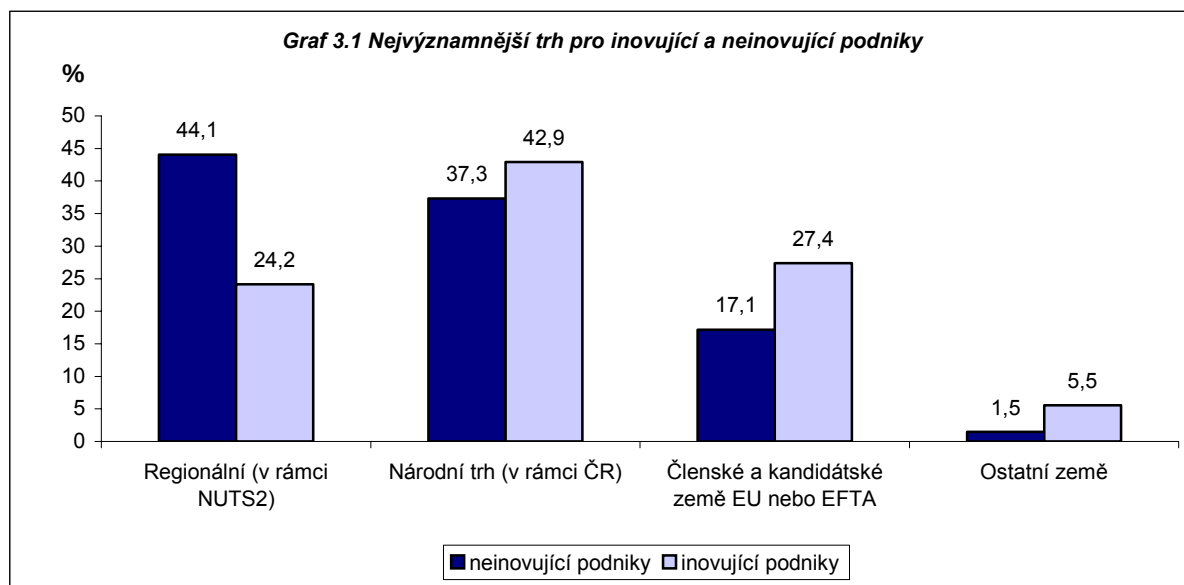
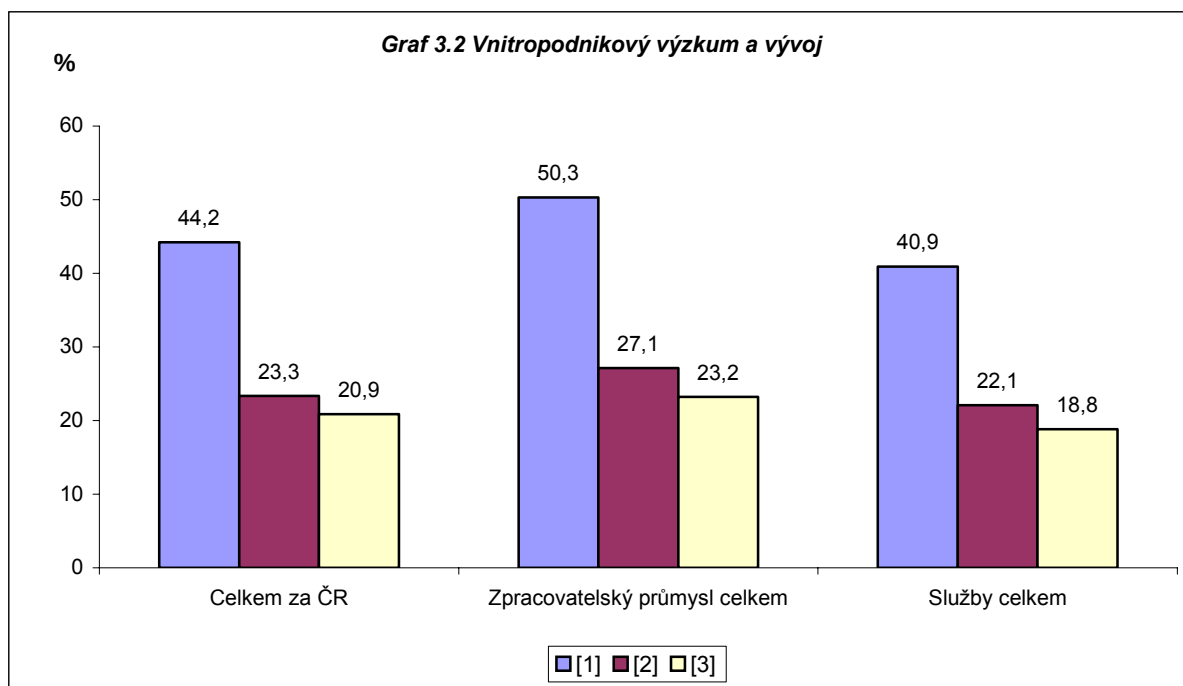

III. Technické inovace

Od této kapitoly dále se zabýváme inovacemi technickými tj. pouze inovacemi produktu nebo procesu. Inovující podnik je v tomto kontextu chápán jako podnik mající pouze inovaci produktu nebo procesu, podniky s inovací marketingovou anebo organizační nejsou zahrnuty, v dalším textu mohou být označeny i jako **technicky inovující podniky**, tj. podniky, které ve sledovaném období let 2003-2005 úspěšně **zavedly pouze inovaci produktu nebo procesu**, či jako **technicky inovačně aktivní podniky**, tj. podniky které v období let 2003-2005 měly i nějakou **inovační aktivitu spojenou s produkty nebo procesy, a která nebyla** z nějakého důvodu ukončena implementací inovace.

Graf č.3.1 informuje o tom, jaký byl nejvýznamnější trh jak pro inovující tak neinovující podniky. U inovujících podniků byl nejdůležitějším trhem trh národní, v rámci ČR, (42,9%). Podstatně méně významný byl na druhém místě trh členských a kandidátských zemí EU a zemí EFTA (27,4) následovaný trhem regionálním s 24,2% a konče ostatními zeměmi s 5,5%. V případě neinovujících podniků je struktura významnosti trhů odlišná. Na prvním místě stojí trh regionální se 44,1% následovaný trhem národním, v rámci ČR, s 37,3%. Podstatně nižší významnost vykazuje trh členských a kandidátských zemí EU nebo zemí EFTA se 17,1%, ostatní země zauímají podíl pouhých 1,5%.

Legenda:

[1] Podíl podniků, které měly výzkumné a vývojové aktivity z celk. počtu technicky inovačně aktivních podniků

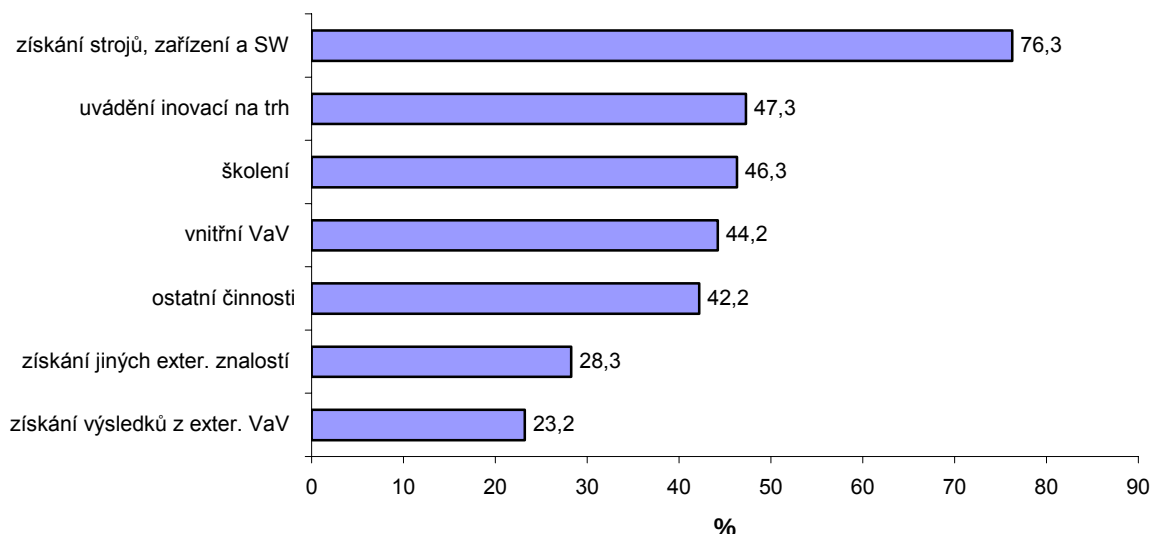
[2] Podíl podniků, které se věnovaly **soustavně** VaV z celk. počtu technicky inovačně akt. podniků

[3] Podíl podniků, které se věnovaly **příležitostně** VaV z celk. počtu technicky inovačně akt. podniků

S inovačními aktivitami je významně spjat vnitropodnikový výzkum a vývoj. Graf 3.2 ukazuje podíl podniků majících výzkumné a vývojové aktivity na celkovém počtu technicky inovačně aktivních podniků. Je zřejmé, že výzkumu a vývoji se věnovalo 44,2% podniků, 23,3% pak soustavně a 20,9% příležitostně. Ve zpracovatelském průmyslu byl podíl podniků věnujících se V&V na úrovni 50,3% z nichž se 27,1% věnovalo výzkumu a vývoji soustavně a 23,2% příležitostně. Ve službách dosáhla hodnota tohoto ukazatele výše 40,9% přičemž soustavně se výzkumem a vývojem zabývalo 22,1% a příležitostně 18,8% podniků.

Podíl podniků s inovací produktu anebo procesu, které se v letech 2003-2005 zabývaly příslušnými inovačními aktivitami je znázorněn v grafu 3.3. Nejvýznamnější inovační aktivitou bylo ze 76,3% získávání strojů, zařízení a softwaru. Skupinu kolem 40% tvoří inovační aktivity : uvádění inovací na trh (47,3%), školení (46,3%), vnitřní výzkum a vývoj (44,2%) a ostatní činnosti (42,2%). Méně časté byly inovace v oblasti získávání jiných externích znalostí ve 28,3% případů a získávání výsledků z externího výzkumu a vývoje s 23,2%.

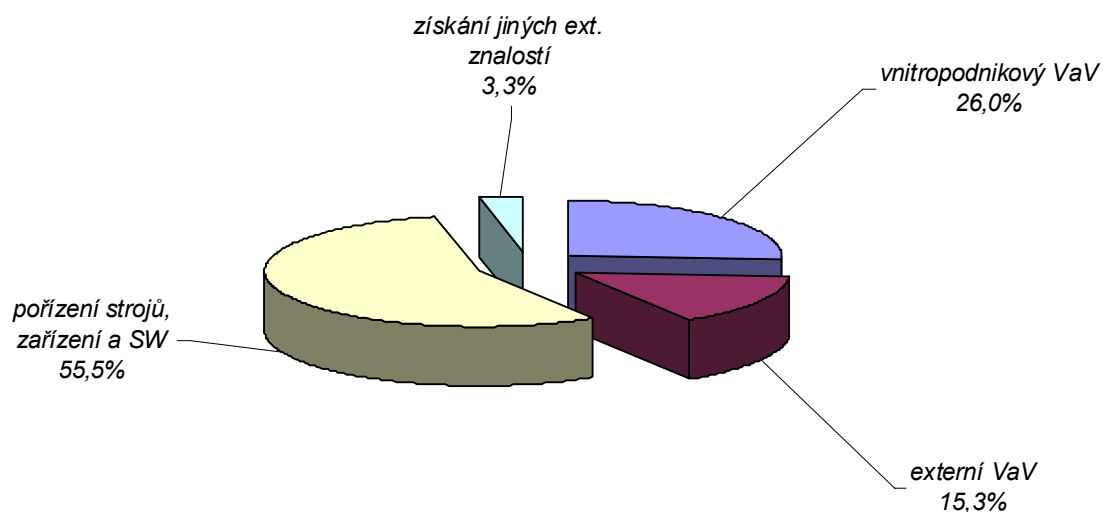
Graf 3.3 Podíl podniků s inovací produktu nebo procesu, které se v letech 2003-2005 zabývaly příslušnými inovačními činnostmi

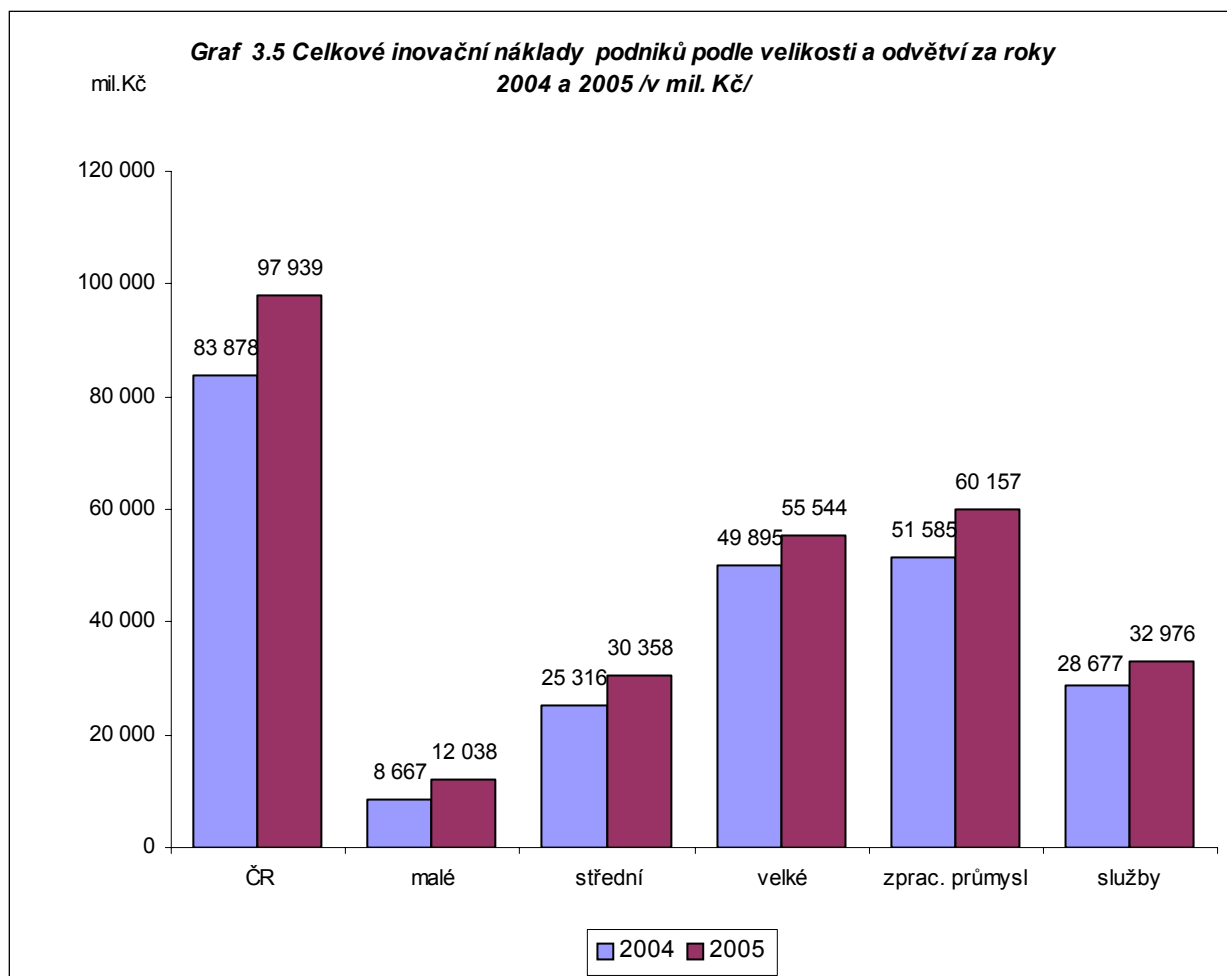

III.1 Náklady na inovace

Na inovační činnosti podniku jsou zapotřebí značné finanční prostředky, které v řadě případů s ohledem na povahu inovační aktivity, mají dlouhodobý charakter a návratnost. Graf 3.4 vyjadřuje strukturu nákladů na inovace v roce 2005 v procentním vyjádření. Největší kus koláče ukrojilo se 47% pořízení strojů, zařízení a softwaru, na druhém místě stojí vnitropodnikový výzkum a vývoj s podstatně menší hodnotou 22% a dále pak získání jiných externích znalostí s 18% a externí výzkum a vývoj s 13%.

Graf 3.4 Struktura nákladů na inovace v roce 2005

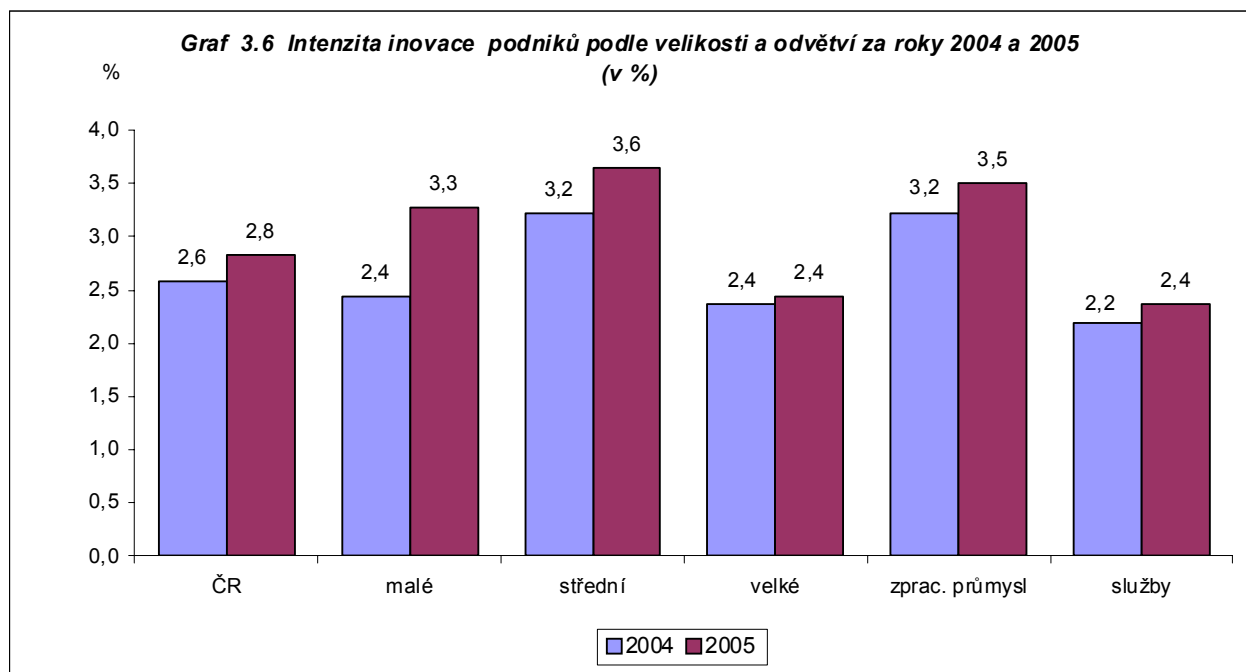

Informaci o absolutních částkách vynaložených na inovace přináší graf 3.5. Z něho vyplývá, že v roce 2004 v České republice podniky vynaložily na inovace 83 878 mil. Kč a 97 939 mil. Kč v roce 2005. Absolutně tedy rok 2005 převýšil náklady na inovace roku 2004 o 14 061 mil. Kč. Z hlediska velikosti podniku, vyjádřené počtem zaměstnanců, byly největší náklady na inovace u velkých podniků a to 49 895 mil. Kč v roce 2004 a celých 55 543 mil. Kč v roce 2005. Náklady u středních podniků pak dosáhly výše 25 316 mil. Kč v roce 2004 a 30 357 mil. Kč v roce 2005. Nejméně na inovace vynaložily malé podniky a to pouze 8 667 mil. Kč v roce 2004 a o něco více (12 037 mil. Kč) v roce 2005. Pokud srovnáme náklady ve zpracovatelském průmyslu a službách, byla výše prostředků vynaložených na inovace téměř dvojnásobně vyšší ve zpracovatelském průmyslu (51 585 mil. Kč v roce 2004 a 60 156 mil. Kč v roce 2005) než ve službách (28 677 mil. Kč v roce 2004 a 32 975 mil. Kč v roce 2005).

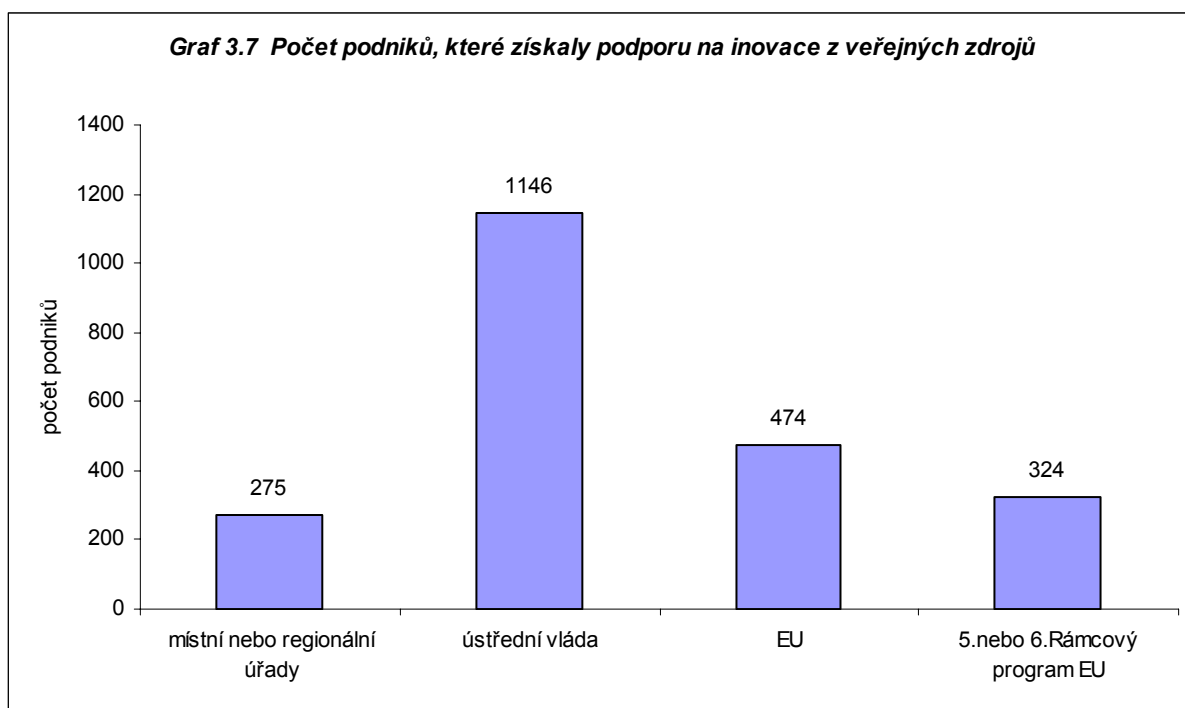
Důležitým ukazatelem inovací je **intenzita inovace**. Intenzita inovace vyjadřuje procentní podíl nákladů na inovace k celkovým tržbám inovačně aktivních podniků ve sledovaném období let 2003-2005. Situaci v české republice ilustruje graf 3.6.

V celé České republice dosáhla hodnota tohoto ukazatele 2,6% v roce 2004 a 2,8% v roce 2005. Z pohledu velikostní struktury podniků dosáhly největší intenzity inovace střední podniky a to 3,2% v roce 2004 a dokonce 3,6% v roce 2005. Malé a velké podniky vykázaly stejnou hodnotu intenzity inovace v roce 2004 a to 2,4% a téměř stejné výše dosáhly i v roce 2005, u malých podniků to bylo 3,1% a u velkých podniků 2,4%. Z hlediska odvětví byla zjištěna vyšší intenzita inovace ve zpracovatelském průmyslu a to 3,2% v roce 2004 a 3,5% v roce 2005. Podstatně nižší hodnoty

ukazatele ve srovnání s průmyslem byly naměřeny ve službách a sice 2,2% v roce 2004 a 2,4% v roce 2005.

Podniky mohou snížit vlastní náklady na inovace čerpáním podpor na inovace z veřejných zdrojů. Tuto podporu jim mohou poskytnout místní nebo regionální úřady, vláda, EU anebo 5. nebo 6. Rámcový program EU. Dominantním poskytovatelem podpor byla v roce 2005 vláda, jejíž pomoci využilo 1146 podniků. Významným poskytovatelem se stala rovněž EU od níž podporu čerpalo 474 podniků a 324 podniků využilo existence 5. nebo 6. Rámcového programu EU. Pouze 275 podniků získalo podporu od místních nebo regionálních úřadů.

III.2 Tržby z inovací

Pro účely hodnocení úspěšnosti vynaložených nákladů na inovace lze použít ukazatel podílu tržeb z prodeje inovovaných produktů na celkových tržbách podniků s inovací produktu. Situaci v roce 2005 v členění podle velikosti podniku a odvětví a dále z hlediska novosti produktu ilustruje graf 3.8 V ČR bylo jednoznačně největší zastoupení produktů nezměněných nebo málo modifikovaných a to bez ohledu na velikost podniku či odvětví. Podíl tržeb z jejich prodeje na celkových tržbách podniků s inovací dosáhl v roce 2005 v celé ČR 67,6%, z hlediska velikosti podniku dosáhly nejvyšší hodnoty ukazatele (69,8%) střední podniky, absolutně nejvyšší hodnota byla naměřena ve službách (70,9%) kdežto ve zpracovatelském průmyslu to bylo 67,1%. Dalším stupněm novosti produktu je produkt nový jenom pro podnik. Podíl z jejich prodeje dosáhl v ČR výše 16,4%, vůbec největší hodnoty ukazatele dosáhly opět střední podniky (17,5%), sektor služeb pak vykázal hodnotu 15,1% zatímco sektor průmyslu pouze 11,4%, což je vůbec nejnižší hodnota ukazatele jak z hlediska odvětví tak velikostní kategorií podniků. Třetím stupněm novosti představuje produkt nový pro trh. Podíl tržeb z prodeje takovýchto produktů na celkových tržbách podniků s inovací produktu v ČR dosáhl úrovně 16%. Oproti předchozím případům vykázaly, při členění podle velikostních kategorií podniků, nejvyšší hodnoty ukazatele velké podniky se 17,0% následované malými podniky se 16,3% a nejméně naopak střední podniky s pouhou 12,7% hodnotou ukazatele. Velikost ukazatele ve službách a zpracovatelském průmyslu je velmi podobná. Služby převýšily zpracovatelský průmysl o pouhé čtyři desetiny procenta hodnotou 15,1%.

